

SADRŽAJ ELABORATA ZA PROVEDBU OPERATIVNO TAKTIČKE VJEŽBE

Najmanji sadržaj elaborata:

1. UVOD
2. NAZIV VJEŽBE
3. CILJ VJEŽBE
4. ZADACI VJEŽBE
5. MJESTO IZVOĐENJA VJEŽBE (LOKACIJA VJEŽBE)
6. VRIJEME POČETKA I ZAVRŠETKA VJEŽBE (DINAMIKA VJEŽBE)
7. PRETPOSTAVKA ZA ODRŽAVANJE VJEŽBE – SCENARIJ VJEŽBE
8. ORGANIZACIJSKI PLAN VJEŽBE
 - a. Idejni plan vježbe
 - b. Odobrenja i suglasnosti
 - c. Formiranje organizacijskog tima
 - d. Izrada plana organizacije i provođenja vježbe
9. SNAGE U ORGANIZACIJI PRIPREME I IZVOĐENJA VJEŽBE SA ZADACIMA
10. MATERIJALNO-TEHNIČKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU VJEŽBE (LOGISTIČKI PLAN)
11. SREDSTVA VEZE – KOMUNIKACIJSKA SREDSTVA
12. MJERE ZAŠTITE
13. FINANCIJSKI PLAN
14. PRILOZI UZ ELABORAT
 - 14.1. Shematski prikaz intervencije na kojem su ucrtani sljedeći elementi:
 - strane svijeta
 - smjer vjetra
 - područje, odnosno površina zahvaćena događajem
 - raspored vatrogasaca i tehnike
 - mjesto zatečenih, poginulih ili ozlijeđenih osoba
 - podzemni, nadzemni i zidni hidranti
 - rezervoari s vodom, bunari
 - pravci djelovanja snaga u vježbi
 - šumske, poljoprivredne i druge površine
 - minirana i nepristupačna područja
 - pristupni putovi, šumski prosjeci i druge prometnice
 - 14.2. SHEMATSKI PRIKAZ LINIJE ZAPOVIJEDANJA
 - 14.3. IMENIK ZAPOVJEDNIŠTVA VJEŽBE
 - 14.4. SHEMATSKI PRIKAZ RADIO VEZA U VATROGASNOJ MREŽI
 - 14.5. HODOGRAM AKTIVNOSTI VJEŽBE
15. ZAKLJUČAK koji sadrži:
 - pozitivne okolnosti vježbe
 - negativne okolnosti vježbe.

SADRŽAJ ELABORATA I ANALIZE VJEŽBE GAŠENJA I SPAŠAVANJA

1. ELABORAT

1.1. UVOD

- naziv - tema vježbe
- lokacija vježbe
- vrijeme održavanja vježbe
- sudionici vježbe
- odgovorna osoba u vježbi

1.2. CILJ VJEŽBE

Općenita i sažeta formulacija intencije koja se želi vježbom postići.

- stjecanje općih, stručnih i praktičnih znanja
- razvijanje širokog spektra ljudskih sposobnosti
- razvijanje senzornih sposobnosti (vid, sluh, dodir, kretanje, napor...)
- razvijanje praktičnih sposobnosti (vještina u rukovanju: alatom, strojevima,...)
- razvijanje intelektualnih sposobnosti (snalaženje u raznim prilikama, rješavanje problema, razboritost, oštroumnost...)

1.3. ZADACI VJEŽBE

Konkretizacija zadanog cilja

- obrazovni (upoznati, prikazati, ukazati, uočiti, razumjeti, poučiti, naučiti...)
- funkcionalni (razviti, osposobiti, usavršiti, jačati, formirati, uvježbati, navikavati, izgrađivati, izoštriti, izražavati, misliti, operirati...)
- odgojni (razviti pozitivne osobine i vrijednosti: točnost, urednost, savjesnost, marljivost, odgovornost i kritičnost, razviti kulturu rada i radne navike, potaknuti samostalnost u odlučivanju, potaknuti uvažavanje različitih stajališta i argumenata, razviti odgovoran odnos prema imovini, oblikovati profesionalne i etičke stavove, motivirati za cjeloživotno učenje).

1.4. MATERIJALNO OSIGURANJE VJEŽBE

- tehnika, sredstva, sprave i oprema sudionika vježbe

1.5. SCENARIJ VJEŽBE ILI TAKTIČKA PRETPOSTAVKA

- definira se prema temi vježbe

1.6. POSTUPCI DJELOVANJA

1.6.1. Određivanje težišne točke opasnosti i prvenstvo interventnog djelovanja

1.6.2. Sustav rukovođenja i zadaće

1.6.3. Procjena interventnih snaga

1.6.4. Uloga i zadaće sudionika

1.6.4.1. Postupci sudionika vježbe po dojavu o događaju

1.6.4.2. Angažirane druge snage, hitne službe i javna poduzeća

1.6.5. Plan izvođenja vježbe

- predstavlja podsjetnik rukovoditelju vježbe za uspješno rukovođenje vježbom
- osnovna namjena plana je da planski, organizirano i postupno rukovodi svim aktivnostima u vježbi, zbog potpunog ostvarivanja postavljenog cilja vježbe

1.6.6. Dinamika izvođenja vježbe po segmentima:

Segment 1: - Sektor _____

- GPS pozicija
- Vrijeme početka/kraja
- Zapovjednik sektora
- Postrojbe/subjekti/ljudstvo
- Materijalno-tehnički resursi (vozila/oprema)
- Radni kanal
- Opis zadatka

Segment 2: - Sektor _____ -

- GPS pozicija
-

Dinamika vježbe

10.00 - uočavanje događaja

10.02 - dojava 10.03 - uzbunjivanje JVP/DVD

.....

Tablica: Dinamika izvođenja vježbe po sektorima

Segment (sektor)	GPS pozicija	Vrijeme početka/ kraja	Zapovjednik sektora	Postrojbe Subjekti	Ljudstvo	Materijalno tehnički resursi		Radni kanal	Opis zadatka
						vozila	oprema		
Postupci	Koordin ate	00	Franjo Franjić	x xx	x	1xZV	"C" cijev	8	
		03				1xNV	"B" cijev		
		05				1xAC			
		06							
		10							
		20							
		40							

1.7. SUSTAV VEZA

- stacionarni sustavi
- mobilni sustavi

1.8. PLAN MJERA ZAŠTITE I OSIGURANJA NA VJEŽBI

- zaštita ljudstva i materijalnih dobara
- prometno i fizičko osiguranje područja provedbe vježbe
- medicinsko zbrinjavanje sudionika

1.9. PLAN PRIPREMA VJEŽBE I KOORDINACIJA SA SUDIONICIMA

- Pripremu vježbe provodi Skupina za pripremu
- Sastanci - dogovorene i usklađene obveze
- Svi sudionici izrađuju svoju procjenu snaga i sredstava s kojima mogu sudjelovati u vježbi
- Rukovoditelj vježbe koordinira
- Provođenje probe s glavnim sudionicima vježbe

2. ANALIZA VATROGASNE VJEŽBE - RAŠČLAMBA

Analiza vatrogasne vježbe je razrada detalja postupaka u mehanizmu gašenja požara, spašavanja ljudi i materijalnih dobara i dr.

Svrha analize je:

- stjecanje iskustva o pojedinim pojavama
- primjena određenog taktičkog nastupa
- ukazivanje na moguće greške u primijenjenom taktičkom nastupu
- korekcija definiranog taktičkog nastupa
- prijedlog mogućnosti primjene nove tehnike, opreme i sredstava
- prijedlog mogućnosti primjene automatizirane dojava
- redefiniranje protupožarnih mjera
- stvaranje baze stručnih i iskustvenih podataka o događajima
- stvaranje arhive vježbi

Početni parametri za svaku analizu sadrže odgovore na pitanja: **kada, gdje, tko:**

- mjesto nastanka - grad, općina, naselje; ulica i kućni broj, GPS koordinate
- vrijeme nastanka (datum, sat, minute)
- vrijeme dojava (datum, sat, minute)
- podaci o dojavitelju
- prvi opis događaja
- obavijest drugim službama
- vrijeme dolaska prve vatrogasne ekipe (vozila, grupe, odjeljenja) na mjesto događaja.

Podaci važni za analizu su:

- dolazak vatrogasne ekipe na mjesto događaja
- opis zatečenog stanja po dolasku na mjesto događaja
- sudionici vježbe
- vrijeme lokalizacije i gašenja požara ili spašavanja
- mjesto nastanka događaja
- potkategorije mjesta nastanka događaja
- vrsta mjesta događaja
- tip mjesta događaja
- tvar ili predmet koja je u događaju
- prostorni i vremenski elementi
- opseg taktičkog nastupa
- količina utrošene opreme i sredstava
- vrsta i količina korištene vatrogasne tehnike
- osiguranje vježbe
- sudionici na osiguranju
- površina događaja
- procijenjena materijalna šteta
- stvarna materijalna šteta i služba koja je procijenila štetu
- materijalni troškovi vježbe

- ozlijeđene i/ili poginule osobe
- ozlijeđeni i/ili poginuli sudionici na vježbi

Dojavnica i Izvješće o vatrogasnoj vježbi

- predstavljaju temelj dobroj i kvalitetnoj analizi vatrogasne vježbe.
- uz navedene podatke, svakako bi analizu trebalo dopuniti kvalitetnim kartografskim prikazima, skicama makro i mikro lokacije mjesta vježbe te skicama taktičkog nastupa koristeći standardiziranu vatrogasnu simboliku.

2.1. Analiza vježbe se sastoj od:

2.1.1. Analize tijeka vatrogasne vježbe

- analize dojave
- analize alarmiranja i uzbunjivanja
- analize izlaska na intervenciju
- analize kretanja gasnog vlaka
- analize vatrogasnih prilaza i pristupa te operativne površine
- analize izviđanja
- analize procjene zapovjednika
- analize odluke
- analize zapovijedi
- analize razvoja akcije

2.1.2. Analize opasnosti

- mehanički izvori štetnosti
- električni izvori štetnosti
- fizikalni, kemijski i biološki izvori štetnosti
- opasnosti od požara i eksplozije
- makroklima i mikroklima kao izvori štetnosti
- opasnosti pri kretanju
- opasnosti pri gašenju
- opasnosti od gušenja i trovanja
- opasnosti od eksplozija
- opasnosti od radioaktivne kontaminacije
- opasnosti od sredstava za gašenje
- opasnosti od pada s visine
- opasnosti od pada u dubinu
- opasnosti od plamenih udara

2.1.3. Analize komuniciranja na intervenciji

2.1.4. Analize sektora rada

2.1.5. Analize rukovođenja i zapovijedanja

2.1.6. Analize utroška tehnike, sredstava i korištene opreme

2.1.7. Analize angažiranih snaga

2.1.8. Analize troškova

2.1.9. Analize vremena vježbe

2.1.10. Zaključak analize

- analiza vatrogasne vježbe od velike je važnosti za stjecanje operativnog iskustva vatrogasaca i vatrogasne postrojbe u cjelini, razmjene iskustava s drugim postrojbama i procjene taktičkih nastupa vatrogasnih ekipa
- osnova dobre analize predstavlja kvalitetno izrađeno *Izješće o vatrogasnoj vježbi*
- primjenom nove vizualne i računalne tehnike unaprjeđuje se kvaliteta analiza
- kvalitetnom analizom vatrogasne vježbe unaprjeđuje se zaštita od požara te u slučaju drugih intervencija općenito zaštita građana i imovine od neželjenih događaja

3. OCJENJIVAČKI TIM VJEŽBE

- prati cjelokupan tijek vježbe te ocjenjuje:
 - o koordinaciju i zapovijedanje snagama
 - o postupanje operativnih snaga i svih ostalih subjekata vježbe
 - o uvježbanost i organiziranost operativnih snaga
 - o efikasnost upotrebe opreme i raspoložive tehnike
 - o pozivanje i djelovanje brojnih službi
 - o kompatibilnost sustava veza sudionika vježbe

4. PRILOZI

4.1. SHEMATSKI PRIKAZ INTERVENCIJE na kojem su ucrtani sljedeći elementi:

- strane svijeta
- smjer vjetrova
- područje, odnosno površina zahvaćena događajem
- raspored vatrogasaca i tehnike
- mjesto zatečenih, poginulih ili ozlijeđenih osoba
- podzemni, nadzemni i zidni hidranti
- rezervoari s vodom, bunari
- pravci djelovanja snaga u vježbi
- šumske, poljoprivredne i druge površine
- minirana i nepristupačna područja
- pristupni putovi, šumski prosjeci i druge prometnice

4.2. SHEMATSKI PRIKAZ LINIJE ZAPOVIJEDANJA

4.3. IMENIK ZAPOVJEDNIŠTVA VJEŽBE

4.4. SHEMATSKI PRIKAZ RADIO VEZA U VATROGASNOJ MREŽI

4.5. HODOGRAM AKTIVNOSTI VJEŽBE

6. ZAKLJUČAK

Sadrži:

- pozitivne okolnosti vježbe
- negativne okolnosti vježbe

STRUKTURA PISANOG RADA

Pisani rad sastoji se od sljedeći dijelova:

1. Naslovnica
2. Sadržaj
3. Uvod - opis pisanog rada
4. Glavni dio (razrada teme)
5. Zaključak
6. Literatura
7. Prilog (prema zahtjevima pisanog rada).

1. Naslovnica - sadrži naziv državnog tijela nadležnog za vatrogastvo, naziv zvanja za koje se polaže ispit, naziv teme, ime i prezime polaznika, ime i prezime mentora, titulu, mjesto, mjesec i godinu izrade pisanog rada. Naslovna stranica **se ne označava rednim brojem** (Prilog 1).

2. Sadržaj - predstavlja tematski prikaz rada i daje uvid u stranice rada na kojima se nalaze naslovi cjelina, poglavlja, odjeljaka. Sadržaj se stavlja odmah iza naslovnice, **ne označava se rednim brojem** stranice (Prilog 2).

3. Uvod - sadrži osnovne naznake problema koji se razmatra (imenuje se problem i razlog izbora za predmet proučavanja), način obrade problema i strukturu rada. Numerira se arapskim brojem 1.

4. Glavni dio (razrada teme) - ukoliko to tema dopušta, razrada bi se trebala sastojati od nekoliko dijelova (poglavlja). U prvom, teorijskom dijelu, razrađuje se tema te se navode teorijski doprinosi različitih autora. Drugi dio je praktični dio u kojem se prikazuje konkretan primjer problema, vježba, praktični rad ili slučaj iz prakse. Cjelokupan sadržaj teksta u radu treba biti smisleno raspoređen.

5. Zaključak – u zaključku treba napraviti osvrt na napisani rad, ukratko napisati zaključna razmišljanja, prikazati rezultate, iskustva ili znanja do kojih se u radu došlo. Također, dobro bi bilo iznijeti stav o istraženom problemu, povezati teoriju i praksu ili prikazati nepodudarnost te istaknuti osobno mišljenje i prijedloge. Zaključak (kao i sva glavna poglavlja) započinje na novoj stranici.

6. Literatura - Naslov LITERATURA piše se velikim slovima na vrhu stranice koja se numerira. Korištena literatura niže se abecednim redom prema prezimenu autora, a ako autor ili urednik nije poznat, prema prvoj riječi iz naslova.

Bibliografske jedinice navode se ~~ovako~~:

a) knjiga

- *jedan autor*:
 - Karlović, Vladimir. 2002. *Procesi gorenja i gašenja*. Ministarstvo unutarnjih poslova RH. Policijska akademija. Zagreb.
- *do tri autora*:
 - Fišter, Stjepan; Kopričanec-Matijevac, Ljerka. 2001. *Zaštita od požara u graditeljstvu*. Ministarstvo unutarnjih poslova RH. Policijska akademija. Zagreb.

- *više od tri autora*
 - Carević, Milan i dr. 1997. *Tehnički priručnik za zaštitu od požara*. Grafo Amadeus, d.o.o. Zagreb
- b) časopis
 - Fišter, Stjepan. 1995. Širenje požara unutar građevine. *Suvremeno vatrogastvo* 6/95. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- c) mrežni izvori
 - Andrić, Davor. *Aparati za gašenje požara u vozilima: Koje su prednosti aparata na prah ili pjenu?!*. <https://revijahak.hr/2021/08/13/aparati-za-gasenje-pozara-u-vozilima-koje-su-prednosti-aparata-na-prah-ili-pjenu/> (pristupljeno 10. siječnja 2022.)

Detaljne upute za citiranje bibliografskih jedinica nalaze se na stranici Hrvatskog pravopisa (Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje).

Podaci se mogu preuzimati i s internetskih izvora, no nije dopušteno doslovno preuzimanje ili prepisivanje sadržaja („copy-paste“) cijelih tekstova ili njihovih dijelova. Informacije iz svih izvora potrebno je obraditi, sažeti ili parafrazirati vlastitim riječima uz obvezno navođenje izvora.

7. Prilozi - (slike, tablice, grafikoni, fotografije i drugi prilozi) obično zauzimaju cijelu stranicu i nisu unutar rada. Numeriraju se na vrhu stranice (Prilog 1, Prilog 2...) i takvi se vode u SADRŽAJU. Stranice na kojima se nalaze prilozi se ***ne označavaju rednim brojem***.

Mentor za svakog polaznika ispunjava **konzultacijski list** na kojem evidentira kada je i koliko puta polaznik bio na konzultacijama (potrebne najmanje 3 konzultacije). Konzultacijski list se prilaže pisanom radu.

TEHNIČKE UPUTE ZA PISANI RAD /ELABORAT

- Format rada - A4
- Rubovi (margine) - 2,5 cm gornji, donji i desni rub te 3 cm lijevi rub
- Veličina slova - osnovni tekst -12
- - podnaslov – 14
- - naslov – 16 - podebljano (**bold**)
- Oblik fonta - Times New Roman
- Prored - koristiti 1,5 redak
- Razmak između 2 odlomka - 1x “ENTER“
- Poravnanje teksta - osnovni tekst mora biti poravnan s obje strane
- Broj stranica - nema ograničenja

(Naslovna stranica i prilozi se ne broje u stranice pisanog rada)

Kandidat ispisuje rad u dva primjerka. Jedan primjerak predaje ispitnom povjerenstvu 10 dana prije ispita, a drugi polaznik zadržava za sebe.

U nastavku je dat izgled naslovnice i sadržaja:

Državna vatrogasna škola
Ksaverska cesta 107. Zagreb
(*Times New Roman, podebljano 14*)

PISANI RAD

(*Times New Roman 18, podebljano, sredina*)

za zvanje viši vatrogasni časnik
(*Times New Roman, podebljano 16, sredina*)

TEMA:

(*Times New Roman, 18, sredina*)

**ORGANIZACIJA I GAŠENJE POŽARA U TVRTKI ZA PRERADU I
PROIZVODNJU DRVNIH PROIZVODA „POSAVINA BOŽIĆ d. o. o.“**

(*Times New Roman, podebljano 22, sredina*)

Kandidat:

Jurica Jurić

sig.)

Mentor:

**Marko Marković, VVČ I. reda
(dipl. ing,**

(*Times New Roman, podebljano 14*)

Zagreb, studeni 2024.
(*Times New Roman, 14, sredina*)

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2.	2
2.1.....	2
2.1.1.....	3
2.2.....	4
3.	6
3.1.....	6
3.2.....	8
3.2.1.....	10

itd.

7. ZAKLJUČAK	13
8. LITERATURA	14
9. PRILOZI	15

PRAVNI IZVORI I LITERATURA

Pravni izvori i literatura za pripremu polaganja općeg i posebnog dijela ispita za zvanja vatrogasni časnik, vatrogasni časnik I. reda, viši vatrogasni časnik, viši vatrogasni časnik I. reda, visoki vatrogasni časnik i visoki vatrogasni časnik I. reda su sljedeći:

Zakoni:

- Ustav Republike Hrvatske – NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14
- Zakon o vatrogastvu - NN 125/2019, 114/22
- Zakon o zaštiti od požara - NN 92/10, 114/22
- Zakon o sustavu civilne zaštite - NN 82/15, 118/18, 32/20
- Zakon o zaštiti na radu – NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18
- Zakon o zaštiti okoliša – NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18, 118/18

Pravilnici:

- Pravilnik o uvjetima za stjecanje vatrogasnih zvanja, oznake vatrogasnih zvanja, funkcionalne oznake radnog mjesta, promaknuća i napredovanje kroz vatrogasna zvanja, uvjeti i način prevođenja stečenih vatrogasnih zvanja u nova vatrogasna zvanja - NN 89/2024
- Pravilnik o mjerilima za ustroj i razvrstavanje vatrogasnih postrojbi, kriteriji za određivanje broja i vrste vatrogasnih postrojbi na području jedinice lokalne samouprave te njihovo operativno djelovanje na području za koje su osnovane - NN 86/2024
- Pravilnik o klasifikaciji postrojbi i koeficijentima složenosti poslova te radnih mjesta i mjerila za utvrđivanje radnih mjesta vatrogasaca - NN 85/2024
- Pravilnik o psihosocijalnoj zaštiti, mjerilima i načinu postupanja u pružanju pomoći vatrogascima - NN 100/2023
- Pravilnik o programu i načinu polaganja stručnog ispita za vatrogasce s posebnim ovlastima i odgovornostima - NN 110/2020
- Pravilnik o vatrogasnoj tehnici - NN 5/2021
- Područje primjene i korištenje informacijskog sustava Hrvatske vatrogasne zajednice, prava, dužnosti i odgovornosti korisnika te sadržaj i zaštita osobnih podataka - NN 80/2021
- Program i način provedbe teorijske nastave i praktičnih vježbi u vatrogasnim postrojbama - NN 115/2020
- Pravilnik o standardnim operativnim postupcima - NN 44/2022
- Pravilnik o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara - NN 62/94
- Pravilnik o izmjenama Pravilnika o razvrstavanju građevina, građevinskih dijelova i prostora u kategorije ugroženosti od požara - NN 32/97

Literatura:

Blaha, Juraj. 2012. *Radovi na vodi i zaštita od poplava*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.

- Fišter, Stjepan. 2001. *Radovi na vodi i zaštita od poplava*. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija. Zagreb.
- Grba Bujević, Maja i dr. 2015. *Vještine prve pomoći za žurne službe*. Hrvatski zavod za hitnu medicinu. Zagreb.
- Karlović, Vladimir. 2010. *Procesi gorenja i gašenja*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Klečar, Siniša i dr. 2010. *Osnove gašenja požara raslinja*. Mi Star. Zagreb.
- Knežević, Damir. 2014. *Intervencije u nesrećama pri prijevozu opasnih tvari*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Kovačić, Božidar. 2002. *Rad s hidrauličkom opremom pri tehničkim intervencijama*. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija. Zagreb.
- Kratohvil, Mladen. 2017. *Prva pomoć u vatrogastvu*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Merčep, Miroslav; Lozar, Javor. 2011. *Spašavanje u prometnim nesrećama*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Paluh, Marijo; Blažević, Sanjin. 2007. *Spašavanje iz dubina i s visina*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Popović, Željko i dr. 2006. *Priručnik za osposobljavanje vatrogasnih dočasnika i časnika*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Popović, Željko i dr. 2010. *Priručnik za osposobljavanje vatrogasaca*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Posavec, Zlatko. 2014. *Zaštitne naprave za disanje*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Besedić, Željko; Kovaček, Stjepan. 2018. *Pravila vatrogasne službe*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Purgar, Stjepan. 2001. *Uporaba lančane motorne pile u vatrogastvu*. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija. Zagreb.
- Purgar, Stjepan; Kovačić, Božidar. 2002. *Tehnička služba u vatrogastvu*. Ministarstvo unutarnjih poslova, Policijska akademija. Zagreb.
- Purgar, Stjepan; Kovačić, Božidar; Puhelek, Valentina. 2002. *Vatrogasni vježbovnik*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.
- Szabo, Neven. 2012. *Osnove rukovođenja vatrogasnim intervencijama*. Hrvatska vatrogasna zajednica. Zagreb.